

Varhaiskasvatus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

Palveluala: Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusa turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2021 syksyllä 9 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 17 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös neljä yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit, Nappulan päiväkotia sekä Touhula Alastaron päiväkotia.

Esiopetusta järjestetään kaikissa päiväkodeissa paitsi Nappulan päiväkodissa.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkotia (Peltoinen).

Toimintaympäristön muutokset

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Kouluverkkoselvityksen aiheuttamat muutokset palveluverkkoon (osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulukiinteistöissä). Kouluverkkoselvityksen myötä Kojonkulman ryhmäperhepäiväkodin toiminta päättyi 1.8.2021.

Vaikka lapsimäärä vähenee, osallistumisaste varhaiskasvatukseen on valtakunnan kärkeä. Henkilöstöä on sopeutettu lapsimäärään jo pitkään, ja näin tehdään edelleen. Henkilöstön määrää suhteessa lapsimäärään tarkastellaan jatkuvasti ja sitä sopeutetaan tilanteiden muuttuessa.

Erialaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Varhaiskasvatusmaksuja laskettiin 1.8.2021 alkaen. (Tulorajoa korotetaan 31 %. Toisen lapsen enimmäismaksu lasketaan 50 prosentista 40 prosenttiin. Varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu ensimmäisen lapsen osalta (288 €/kk) säilyy edelleen samana).

Syksyllä 2021 käynnistyi Opetushallituksen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Kokeilua toteuttavat toimipaikat Loimaalla ovat Touhula Alastaro, Peltoisten vuoropäiväkotia, Puistometsän päiväkotia ja Metsämaan päiväkotia. Muut toimipaikat toimivat verokiryhminä kokeilussa.

Huhtikuu 2022 osavuositarkaus

Koronatilanne:

Varhaiskasvatus on jatkunut OKM:n ja THL:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti ja toiminnassa on noudatettu kaikkia valtakunnallisia ja maakunnallisia tartuntojen torjumiseksi annettuja ohjeita. Henkilökunta on käyttänyt kokokasvovisiriä tai kasvomaskia mahdollisuuksien mukaan. Henkilökunnan maskisuositus päättyi maaliskuun lopussa. Koronatilanne on aiheuttanut merkittäviä sijaisuusjärjestelyjä varhaiskasvatustyksiköissä.

Ukrainan tilanne:

Vaikutus varhaiskasvatuspalveluihin on tällä hetkellä vähäinen. Uusia lapsia on viime aikoina tullut alle viisi varhaiskasvatukseen.

Hirvimetsän päiväkotia rakennetaan parhaillaan. Päiväkoti valmistuu aikataulussa (luovutus on 30.6.) ja toiminta alkaa 1.8.2022.

Keskusta-alueen varhaiskasvatuspaikkojen tilanne on tiukka, alueella on vain hajanaisia paikkoja vapaana.

Kevään 2022 aikana Loimaan kaupunki on hakenut rahoitusta toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin (mm. lasten tukitoimien kehittäminen, varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen).

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2022	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.					
A1.3. Kehittämme sähköisten palvelujen saataavuutta	Uusien sähköisen asiointin palvelujen määrä.	Uuden varhaiskasvatusohjelman hankinta/käyttöönotto. Uusi ohjelma monipuolistaa sähköistä palvelua niin asiakkaan kuin henkilökunnan näkökulmasta.	Kokemukset ohjelmasta.	Tieran Vesseli toiminnanohjausjärjestelmä otettu tuotantokäyttöön 1.4.2022 alkaen. Ohjelmassa useita uusia ominaisuuksia, sähköisen asiointin laajennus (mm. hoitoaikojen ja loma-aikojen ilmoitus, muutosilmoitukset, viestintä ja päätökset sähköisesti).	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.					
B4.2. Parannamme palvelujemme tuloksellisuutta, vakautamme talouttamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain toimintakertomuksessa. Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuosisikatsaukset, tilinpäätös), talouden tunnusluvut.	Alastaron alueen ja keskusta-alueen varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys. Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä tukeviin hankkeisiin rahoitusta.	Palveluverkkoselvitys. Toteutuneet hankkeet (myönnetty avustus, hankkeen tulokset jne.) Vertailu valtakunnallisiin kustannuksiin (valtakunnallisten kustannusten taso).	Valtionavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen. (Haettu 126 400 €, myönnetty 126 400 €) Valtionavustus varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi. (Haettu 110 640 €, myönnetty 110 640 €)	Toteutuu
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä.	Sopeutamme rakenteita ja henkilöstötä lapsimäärän muutoksien mukaan ajantasaisesti.	Henkilöstömäärän ajantasainen seuranta ja muutoksiin reagointi. Henkilöstömäärä vastaa lapsimäärää/hoidon tarvetta (varhaiskasvatuslain mitoitusten mukainen henkilöstö).	Henkilöstö resurssointi hoidon tarpeen mukaisesti, ajantasainen seuranta. Mitoitukset toteutuvat jokaisessa yksikössä.	Toteutuu

C2. Loimaalla on sujuvat palvelut.					
C2.3. Arvioimme ja kehitämme palvelujamme asiakaspalautteen perusteella.	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mitaukset.	Asiakaskyselyn toteuttaminen sekä toimintatapojen kehittäminen kyselyn tulosten perusteella.	Asiakastytyväisyyskysely (vastauksen keskiarvo 3,5-4, asteikolla 1-4).	Kysely toteutuu syksyllä 2022.	Valmis-teilla

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Lapsimäärän väheneminen/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän vähenemisenä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunniteluun.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin.

Nykyisestä henkilöstöstä 98 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 10 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

Varhaiskasvatukseen perustettiin 1.8.2021 alkaen uusi erityisopettajan toimi (Sival 22.4.2021). Tehtävän painopiste on tällä hetkellä S2-opetuksessa, mutta jatkossa tehtäväkuva on mahdollista laajentaa myös muihin kielenkehityksen haasteisiin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Keskusta-alueella 1.2.2022 perustettu lisäryhmä (hoidon tarpeen kasvu) on merkinnyt henkilöstön lisääntymistä.

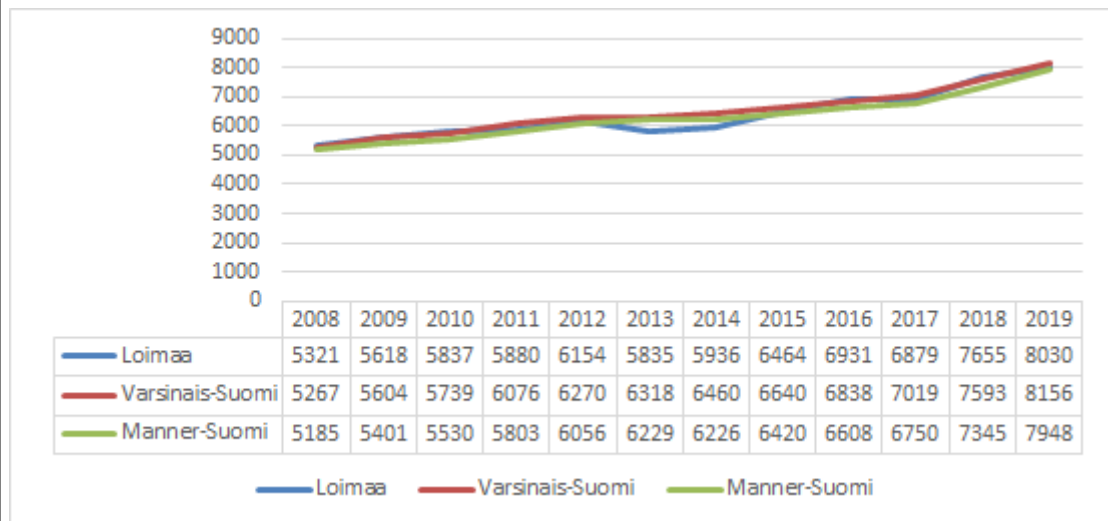
Kevään 2022 aikana koronatilanne on aiheuttanut merkittävää sijaistarvetta ja riittävän henkilöstöresurssin varmistaminen on ajoittain ollut ongelmallista.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2021	TA 2022	TOT 30.4.
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	2	2	2
Palvelusihteeri	2	2	2
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	0	0	0
Perhepäivähoitaja	16	17	16
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	5	5	4
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	7	7	7
Varhaiskasvatuksen opettaja	24	24	25
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	41	40	45
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	5	3	3
Yhteensä	104	102	106

Muut olennaiset perustelutiedot						
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kaksi (Puistometsä ja Peltoinen) ja Hirvikoskella kaksi (Kitkonpuisto ja Mahlapuisto, joka toimii kahdessa kiinteistössä). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinjoella ja Virttaalla.</p> <p>Hirvikosken alueella on suunnitelmassa keskittää varhaiskasvatus yhteen toimipaikkaan. Uuden päiväkodin toiminnan on tarkoitus käynnistyä 1.8.2022.</p> <p>Kojonkulman koulun toiminta päättyi 1.8.2021, jolloin myös ryhmäperhepäiväkodin toiminta päättyi.</p> <p>Metsämaan ja Virttaan varhaiskasvatuksen järjestäminen (tilakysymykset) sekä keskusta-alueen varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys.</p> <p><i>Metsämaan päiväkodin toiminta on sisäilmaongelmien takia helmikuussa 2022 siirretty Nahuntuvan kiinteistöön. Kesän 2022 aikana on tarkoitus remontoida Nahuntupaa.</i></p> <p><i>Keskustan alueen varhaiskasvatusselvitys tehdään vuoden 2022 aikana.</i></p>					
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 300 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat kasvaneet merkittävästi Alastaron (2015) ja keskusta-alueen (2016) päiväkotiratkaisujen takia.</p>					
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p>					
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja	<p><i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i></p> <table border="1"> <tr> <td>PERUSTIEDOT</td> <td>KYSYNTÄ/TARJONTA</td> <td>TP 2020</td> <td>TA 2021</td> <td>TA 2022</td> </tr> </table>	PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2020	TA 2021	TA 2022
PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2020	TA 2021	TA 2022		

vertailutiedot	TOIMINNAN LAAJUUS	Lapsia varhaiskasvatuksessa	572	600	600
	Varhaiskasvatus	-joista esiopetuksessa	124	120	120
		-joista päiväkodeissa	505	522	520
		-joista ryhmäperhepäiväkodeissa	10	8	0
		-joista perhepäivähoidossa	57	70	80
		Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoitossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	60/40	60/40	60/40
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	99	400	300	
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	157	160	160	
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	201	220	220	
	Yksityisen hoidon kuntalisä				
	-kotitalouksien lukumäärä	4	7	7	
	-lapsia tuen piirissä	6	10	10	

Lasten päivähoiton kustannuksia 2008 - 2019 (nettokustannukset, €/0-6v):

Päivähoidon kustannuksissa näkyy 0-6-vuotiaiden osuuden pieneneminen Loimaan väestöstä vuosina 2012 - 2019 (6,6 % -> 5,4 %).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta	<p>Strategiset riskit</p> <p>1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakoimista ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.</p>
--	--

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seurantaa ja ennakointia sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.

3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuvaa, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Muut perustelutiedot

Arviointikohde	Mittari	TP 2021	TA 2022	Tot 2022
Varhaiskasvatus	Päivähoidotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastusten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,44	3,5-4,0	Kysely toteutetaan syksyllä 2022.
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta	98,0 113,0 91,0	120-125 - 120-125	arv. tilinpäätöksessä
	- perhepäivähoito - ryhmäperhepäivähoito - päivähoito (päiväkodit)			
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu - päivähoito (päiväkodit)	72,0	95-100	arv. tilinpäätöksessä

Varhaiskasvatuspalvelut (ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 4/2021	TA2022	TOT 4/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	690 523	278 925	536 300	372 489	69,5	163 811	586 300
Toimintakulut	-7 502 189	-2 370 620	-7 577 401	-2 575 820	34,0	-5 001 581	-7 777 401
Toimintakate	-6 811 666	-2 091 695	-7 041 101	-2 203 331	31,3	-4 837 770	-7 191 101

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot näyttäisivät toteutuvan budjetoitua suurempina, koska hankerahoitusta on myönnetty merkittävästi arvioitua enemmän. Tosin pääosa hanketoiminnoista kohdentuu vuodelle 2023, joten loppuvuodesta hankerahoitusta siirretään vuodelle 2023.

Henkilöstökulut ylittyvät alkuperäisestä arviosta, koska hoidon tarpeen kasvu on lisännyt henkilöstömäärää, koronatilanne on kasvattanut sijaisuuskuluja ja myös hanketoiminnalla on vaikutusta henkilöstökuluihin. Avustukset (kotihoidon tuki) alittuvat tämänhetkisen tiedon perusteella jonkin verran budjetoidusta.

Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetä lukuvuonna 2021 – 2022 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Hirvikosken yhtenäiskoulussa on myös lisäopetusta (vaativa erityinen tuki). Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus). Valtuusto on 27.4.2020 päättänyt, että Virttaan ja Kojonkulman koulujen sekä Alastaron yläasteen toiminta päättyy 1.8.2021 alkaen.

Pienryhmäopetusta järjestetään Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Muilla kouluilla erityisen tuen palveluja järjestetään yleisopetuksen ryhmissä. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetus sopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Kosken TI kunnan, Oripään ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemansseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoititehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Tukipalveluiden henkilöstön muodostavat esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen opiskelijoiden opiskeluhoito- ja henkilöstö. Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan 1.8.2014. Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

Toimintaympäristön muutos

Kouluverkkopäätöksen (27.4.2020) aiheuttamat muutokset palveluverkkoon.

Oppilasmäärän vähenemisen aiheuttamat muutokset tuntikehykseen, opetusryhmien määrään, ryhmäkokoihin ja henkilöstön määrään.

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Erialaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Huhtikuu 2022 osavuosisikatsaus

Koronatilanne:

Perusopetus on jatkunut OKM:n ja THL:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti ja toiminnassa on noudatettu kaikkia valtakunnallisia ja maakunnallisia tartuntojen torjumiseksi annettuja ohjeita. Helmikuun lopussa maskisuositus poistui 1-4-luokkalaisilta ja maaliskuun lopulla 5-9-luokkalaisilta. Henkilökunta on käyttänyt kokokasvovisiiriä tai kasvomaskia. Henkilökunnan maskisuositus päättyi maaliskuun lopussa. Koronatilanne on aiheuttanut merkittäviä sijaistusjärjestelyjä kouluissa.

Ukrainan tilanne:

Ukrainan tilanteella on ollut vaikutusta perusopetuksen valmistavaan opetukseen. Hirvikosken yhtenäiskoululla on kolme valmistavan opetuksen ryhmää ja Keskuskoululla yksi. Oppilaita valmistavassa opetuksessa on noin 30.

Polttoaineen merkittävän hinnannousun takia on liikennöitsijöiden taholta noussut esille tarve oppilaskuljetusten hinnan korottamiselle. Sivistyslautakunta on käsitellyt asiaa 28.4.2022 ja päätös tehdään 25.5.2022.

Kevään 2022 aikana Loimaan kaupunki on hakenut rahoitusta toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin (mm. oppilaiden tukitoimien kehittäminen, harrastustoiminnan järjestäminen).

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2022	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Tila
A2. Loimaa on yritysmyönteinen.					
A2.4. Toteutamme yrittäjyyskasvatusta.	Toimialan sisäinen itsearviointi. Yrityskysely, asiakaspalaute.	Koulujen opetuksessa toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatusta (eri oppiaineiden opetuksessa, teemapäivinä, monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa jne.). Loimaalla laaja-alaisissa oppimiskokonaisuuksissa painotetaan kohtaa L6 (Työelämätaidot ja yrittäjyys).	Opetussuunnitelman toteutuminen. Yrittäjyyskasvatukseen liittyvät tapahtumat/toiminnot (määrä, kokemukset, merkitys).	Monialaiset oppimiskokonaisuudet ovat toteutuneet opetussuunnitelman mukaisesti. 6.- ja 9.-luokkalaisilla toteutetaan yrittäjävierailuja.	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.					
B4.2. Parannamme palvelujemme tuloksellisuutta, vakaamme talouttamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain toimintakertomuksessa. Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuosisikatsaukset, tilinpäätös), talouden tunnusluvut.	Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä tukeviin hankkeisiin rahoitusta. Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen valtuuston hyväksymän kouluverkkoselvityksen ja kouluverkkopäätöksen mukaisesti.	Toteutuneet hankkeet (myönnetty avustus, hankkeen tulokset jne.). Kouluverkkopäätöksen toteuttaminen, palvelujen kehittäminen. Vertailu valtakunnallisiin kustannuksiin	Valtionavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävään toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen. (Haettu 187 040 €, myönnetty 187 040 €) Valtionavustus innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen esi- ja	Toteutuu

		(mm. oppimisympäristöjen kehittäminen, opetukselle tarkoituksenmukaiset tilat).	(valtakunnallisten kustannusten taso).	perusopetuksessa. (Haettu 53 010 €)	
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seuranta-tiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä.	Tuntikehystä pienennetään oppilasmäärän vähentyessä ja kouluverkon muuttuessa (ryhmien määrät, jakotunnit, ryhmäkoko) ->vaikutukset henkilöstömäärään/palkkamenoihin.	Tuntikehys (2,0-2,1 tuntia/opp.). Henkilöstömäärä (vastaa opetuksen laajuutta). Ryhmäkoot (valtakunnallisen keskiarvon tasolla).	Tuntikehys lukuvuonna 2021-2022 on 2,0 h/opp. ja 2,1 h/opp. lv. 2022-2023. Henkilöstömäärä perustuu tuntikehukseen ja oppilaiden tuen tarpeeseen.	Toteutuu
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.					
C1.3. Kannutamme asukkaita monipuoliseen harrastustoimintaan	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot (TEA-pistemäärä); THL-sairastavuusindeksi; Kouluterveyskyselyt.	Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetus suunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Toteutuneiden kerhojen määrä (40-45 kerhoa). Osallistujamäärät (400-450 opp.). Myönnetty valtionavustus (noin 15 000 euroa).	Lukuvuonna 2021-2022 on toteutunut 42 kerhoa, joissa osallistujia on ollut noin 400-420. Valtionavustus kerhotoiminnan tukemiseen. (Haettu 22 540 €, myönnetty 16 000 €) Valtionavustus harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen. (Haettu 53 520 €, myönnetty 45 000 €)	Toteutuu
C2.3. Arvioimme ja kehitämme palvelujamme asiakaspalautteen perusteella.	Asukas- ja asiakas-tyytyväisyysarviointi/-mittaukset	Asiakaskyselyn toteuttaminen sekä toimintatapojen kehittäminen kyselyn tulosten perusteella.	Asiakastytyväisyyskysely (vastauksen keskiarvo 3,5-4, asteikolla 1-4).	Kysely toteutetaan syksyllä 2022.	Toteutuu

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Kouluverkon muuttuminen on vaikuttanut henkilöstön määrään, mutta eläköitymisten ja määräaikaisten työ- ja virkasuhteiden takia lakkautettujen yksiköiden henkilöstö on ollut mahdollista sijoittaa toisiin yksiköihin.

Oppilasmäärän väheneminen sekä tarve pienentää tuntikehystä ja vähentää opetusryhmiä vaikuttaa myös opettajamäärään ja opettajien työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa vaikutusta opettajien pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin.

Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Oppilasmäärän väheneminen, taloustilanne, palveluverkon muutokset yms. osaltaan kuormittavat henkilöstöä ja aiheuttavat myös haastetta henkilöstösuunnitteluun.

Opettajista muodollinen kelpoisuus on 96 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 98 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaisessa virka- tai työsuhteessa on noin 24 %. Määräaikaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

Seuraavassa taulukossa olevassa henkilöstömäärässä näkyy kouluverkkomuutoksen aiheuttama vähennys opettajien määrässä. Toisaalta tarve järjestää perusopetuksen valmistavaa opetusta on edellyttänyt kahden opettajan lisäystä. Lisäksi osan opettajista palkkamenoja kohdentuu erilaisiin kehittämishankkeisiin. Ohjaajaresurssin tarve vaihtelee lukuvuosittain ja lukuvuoden sisälläkin (6-7 ohjaajan palkkamenot kohdentuvat vieraskuntalaisten oppilaiden avustamiseen).

Kevään 2022 aikana koronatilanne on aiheuttanut merkittävää sijaistarvetta ja riittävän henkilöstöresurssin varmistaminen on ajoittain ollut ongelmallista.

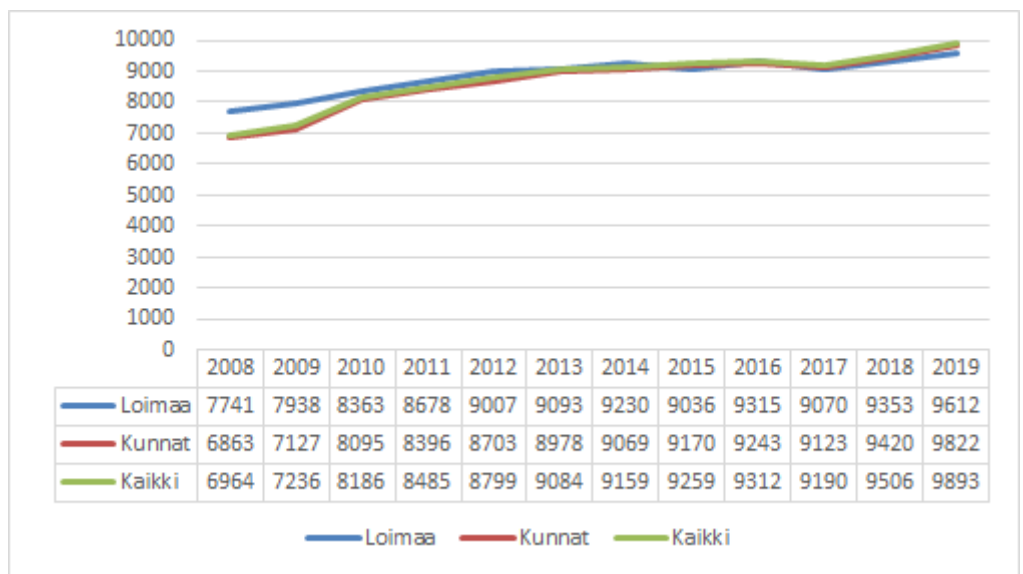
Ukrainan tilanteen vaikutuksesta huhtikuun alkupuolella perustettiin valmistavaan opetukseen uusi ryhmä, mikä edellytti uuden opettajan palkkaamista.

Koulupsykologin toimi on täyttämättä ajalla 3-7/2022. Maalis-toukokuun ajan käytetään ostopalvelua.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2021	TA 2022	TOT 30.4.
Sivistysjohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	5	5	4,5
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	51	52	51
Lehtori	30	30	30
Pt. tuntiopettaja	20	18	21
St. tuntiopettaja	0	0	0
Erytysluokanopettaja	14	14	14
Erytisopettaja	8	8	8
Esikoulun opettaja	0	0	0
Koulunkäynninohjaaja	48	46	50
Apip-toiminnan ohjaaja	4	4	4
Koulukuraattori	3	3	3
Koulupsykologi	3	3	2
Perusopetus (yhteensä)	191	188	192,5

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaan kaupungin perusopetuksessa on kahdeksan koulua. Kouluverkon muutoksen jälkeen tilojen käyttö on tehostunut. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa oppilasmäärän lisääntymisen.</p> <p>Asemanseudun, Kauhanojan ja Niinijoen koulujen tiloissa on myös varhaiskasvatusta.</p> <p>Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia. Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla toteutettiin keväällä 2021 sisäilmaseuranta (ns. Luokkahenki-pilotointi). <i>Keväällä 2022 sisäilmaseuranta on käynnissä Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla.</i></p> <p>Kouluverkkomuutos on edellyttänyt Puistokadun koululla jonkin verran muutostöitä (mm. kotitalousluokka, käsityötilat) ja osan nykyisten lukiotilojen (neljä luokkaa) siirtämistä Puistokadun koulun käyttöön.</p> <p>Kouluverkkoselvityksen mukaan koulukäytössä säilyviin kiinteistöihin on perusteltua tehdä suunnitelmat kunnossapitotoimista ja korjaustarpeista, jotta kiinteistöt olisivat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset. Vuosina 2022-2023 tulisi suunnitella Hirvikosken yhtenäiskoulun korjausten (2019) jatkaminen, Puistokadun koulun käsityötilan ja piha-alueen kunnostaminen, Asemanseudun koulun vanhan osan kunnostaminen sekä Keskuskoulun ns. kaksovaiheen toteuttaminen (liikuntatila, ruokala, apip-tilat).</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p>

	<p>Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n.1 200 000 euroa/vuosi). Näissä kustannuksissa ei ole tapahtunut viime vuosina olennaisia muutoksia. Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2021-2024 (+ kaksi optiovuotta).</p> <p>Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 500 000 - 600 000 euroa/vuosi).</p>																																																																																				
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset																																																																																				
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p><i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i></p> <table border="1" data-bbox="395 607 1300 1310"> <thead> <tr> <th colspan="2">PERUSTIEDOT</th> <th>TP 2020</th> <th>TA 2021</th> <th>TA 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="12">Oppilaat kouluittain (TA 2022 keskiarvo syksy 2021 ja arvio syksy 2022)</td> <td>Asemanseudun koulu</td> <td>57,5</td> <td>64</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Kauhanojan koulu</td> <td>63</td> <td>58</td> <td>54</td> </tr> <tr> <td>Keskuskoulu</td> <td>387</td> <td>386</td> <td>372</td> </tr> <tr> <td>Kirkonkylän koulu</td> <td>4+108</td> <td>7+107</td> <td>113</td> </tr> <tr> <td>Kojonkulman koulu</td> <td>2+37</td> <td>1+17*</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Metsämaan koulu</td> <td>8+48,5</td> <td>5+49</td> <td>49</td> </tr> <tr> <td>Niinjoen koulu</td> <td>4+38</td> <td>38</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Virttaan koulu</td> <td>14,5</td> <td>7*</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Alastaron yläaste</td> <td>102,5</td> <td>42*</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Puistokadun koulu</td> <td>250</td> <td>285</td> <td>320</td> </tr> <tr> <td>Hirvikosken yhtenäiskoulu</td> <td>398</td> <td>405</td> <td>415</td> </tr> <tr> <td>Oppilaat perusopetuksessa</td> <td>Oppilaat yht.</td> <td>18+1504</td> <td>13+1458</td> <td>1427</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Yleisopetus</td> <td>1365</td> <td>1343</td> <td>1322</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Luokkamuotoinen erityisopetus</td> <td>105</td> <td>115</td> <td>105</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet</td> <td>397</td> <td>370 - 380</td> <td>390-400</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Tehostetun tuen oppilaat</td> <td>206</td> <td>190 - 200</td> <td>210-215</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Vieraskuntalaisia</td> <td>Perusopetus</td> <td>5,6 %</td> <td>6,5 %</td> <td>3,5 %</td> </tr> <tr> <td>Erityisopetus</td> <td>15,1 %</td> <td>18,5 %</td> <td>14,5 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>* koulun toiminta päättyy 1.8.2021. Kojonkulman koululta oppilaat siirtyvän pääosin HYK:iin, Virttaalta Kirkonkylän kouluun ja Alastaron yläasteelta Puistokadun koululle.</p> <p>Perusopetuksen käyttökustannukset 2008 - 2019 (OPH:n raportit):</p>	PERUSTIEDOT		TP 2020	TA 2021	TA 2022	Oppilaat kouluittain (TA 2022 keskiarvo syksy 2021 ja arvio syksy 2022)	Asemanseudun koulu	57,5	64	65	Kauhanojan koulu	63	58	54	Keskuskoulu	387	386	372	Kirkonkylän koulu	4+108	7+107	113	Kojonkulman koulu	2+37	1+17*	-	Metsämaan koulu	8+48,5	5+49	49	Niinjoen koulu	4+38	38	39	Virttaan koulu	14,5	7*	-	Alastaron yläaste	102,5	42*	-	Puistokadun koulu	250	285	320	Hirvikosken yhtenäiskoulu	398	405	415	Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	18+1504	13+1458	1427		Yleisopetus	1365	1343	1322		Luokkamuotoinen erityisopetus	105	115	105		Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	397	370 - 380	390-400		Tehostetun tuen oppilaat	206	190 - 200	210-215	Vieraskuntalaisia	Perusopetus	5,6 %	6,5 %	3,5 %	Erityisopetus	15,1 %	18,5 %	14,5 %
PERUSTIEDOT		TP 2020	TA 2021	TA 2022																																																																																	
Oppilaat kouluittain (TA 2022 keskiarvo syksy 2021 ja arvio syksy 2022)	Asemanseudun koulu	57,5	64	65																																																																																	
	Kauhanojan koulu	63	58	54																																																																																	
	Keskuskoulu	387	386	372																																																																																	
	Kirkonkylän koulu	4+108	7+107	113																																																																																	
	Kojonkulman koulu	2+37	1+17*	-																																																																																	
	Metsämaan koulu	8+48,5	5+49	49																																																																																	
	Niinjoen koulu	4+38	38	39																																																																																	
	Virttaan koulu	14,5	7*	-																																																																																	
	Alastaron yläaste	102,5	42*	-																																																																																	
	Puistokadun koulu	250	285	320																																																																																	
	Hirvikosken yhtenäiskoulu	398	405	415																																																																																	
	Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	18+1504	13+1458	1427																																																																																
	Yleisopetus	1365	1343	1322																																																																																	
	Luokkamuotoinen erityisopetus	105	115	105																																																																																	
	Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	397	370 - 380	390-400																																																																																	
	Tehostetun tuen oppilaat	206	190 - 200	210-215																																																																																	
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	5,6 %	6,5 %	3,5 %																																																																																	
	Erityisopetus	15,1 %	18,5 %	14,5 %																																																																																	

Perusopetuksen käyttökustannusten kehitykseen vaikuttavat monet tekijät. Loimaalla haastetta tuovat mm. useat (pienehköt) yksiköt, laaja erityisopetus, laaja tuntikehys sekä kuljetusoppilaiden merkittävä osuus. Koulukohtaiset erot yleisopetuksen opetuskustannuksissa ovat Loimaalla huomattavat. Erot ovat monen tekijän summa, mutta ainakin oppilasmäärä sekä erityisesti kiinteistöhuolto- ja kuljetuskustannukset ovat tässä mielessä merkittäviä tekijöitä. (taulukon kustannukset sisältävät sairaala- ja vammaisopetuksen).

Vertailutietoja (v. 2019) muutamista (samankokoisista) kunnista (OPH:n raportit):

Kunta	Oppilaat	Opetustun- nit/ opp	Opetus €/tunti	Kulje- tusoppi- laat	Kulje- tus €/opp	Ruokailu €/opp/pv	Yh- teensä €/opp
Forssa	1 468	82	63	211	2341	2,82	10 029
Kauhajoki	1 376	70	72	495,5	1 566	3,86	9 256
Lieto	2 534,5	65	68	556	1 124	3,00	8 264
Loimaa	1 544	80	62	593,5	1 683	3,13	9 612
Naantali	1 997	68	71	379	2 040	3,43	8 855
Uusikau- punkki	1 378,5	79	64	369	1 003	2,98	9 523
Kunnat yh- teensä	531588,5	71	70	110 900	1 793	2,81	9 822

Edellä olevan taulukon perusteella erityisesti opetuksen määrä (tuntikehys) ja kuljetuskustannukset ovat merkittävimmät tekijät, jotka nostavat oppilaskohtaisia kustannuksia Loimaalla. Viime vuosina Loimaan ero keskimääräisiin oppilaskohtaisiin kustannuksiin on pienentynyt, mikä perustuu lähinnä tuntikehysten vähentämiseen. Pinta-alalta laajassa kunnassa koulukuljetusten kustannukset ovat joka tapauksessa jatkossakin merkittävät. Tämän takia kustannuksissa on ongelmallista päästä valtakunnalliselle tasolle, mutta vuosina 2017 - 2019 Loimaan kaupungissa oppilaskohtaiset kustannukset ovat olleet alle valtakunnan keskiarvon.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakkointia ja

varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuvaa, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Muut perustelutiedot

Arviointikohde	Mittari	TP 2021	TA 2022	Tot 2022
Perusopetus	Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,5	11,3	11,5
	Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	186	180	186
	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0 %	0 %	-
	Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	9 260	9 150	arv. tilinpäätöksessä
	Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	Kyselyä ei ole toteutettu.	3,3-3,5	Kysely toteutetaan syksyllä 2022.
	Oppilasmäärä/opetusryhmä	16,7 18,1 16,4	17-18 18-19 16-17	16,6 18,1 16,0
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2-luokat	133	145	122
	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9-luokat	30	30	29
	Ohjaustuntien määrä/vko	405	410	410

Perusopetus ja keskiasteen koulutus (Ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 4/2021	TA2022	TOT 4/2022	Toteuma %	Erutus	Ennuste
						(TA vs TOT)	
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	1 495 430	859 724	1 300 100	822 462	63,3	477 638	1 350 100
Toimintakulut	-13 212 800	-4 188 855	-12 664 256	-4 506 438	35,6	-8 157 818	-13 484 256
Toimintakate	-11 717 370	-3 329 131	-11 364 156	-3 683 976	32,4	-7 680 180	-12 134 156

Perusopetuksen toimintatuotot näyttäisivät toteutuvan budjetoitua suurempina, koska hankerahoitusta on myönnetty merkittävästi arvioitua enemmän. Tosin pääosa hanketoiminnoista kohdentuu vuodelle 2023, joten loppuvuodesta hankerahoitusta siirretään vuodelle 2023.

Henkilöstökulut ylittyvät alkuperäisestä arviosta, koska koronatilanne on kasvattanut sijaisuuskuluja merkittävästi. Lisäksi vaikutusta on lasten/nuorten lisääntyvällä tuen tarpeella, maahanmuuttajalasten määrällä ja hanketoiminnan laajuudella.

Myös palvelujen ostot näyttäisivät ylittävän budjetoidun. Kuljetuskustannukset nousivat edellisessä kilpailutuksessa (2021) ja tällä hetkellä on korotuspaineita polttoaineen merkittävän hinnannousun takia. Palvelujen ostoihin vaikuttavat myös mm. lukiokoulutuksen maksuosuus ja toisiin kuntiin sijoitettujen lasten opetuskustannukset.

Vapaa-aikapalvelut

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Kirjastolaitos koostuu pääkirjastosta sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoista. Kirjasto tekee yhteistyötä kirjastopalveluiden laadun varmistamiseksi muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastopalvelut on tarkoitettu koko väestölle. Keskeinen tavoite on, että kaikki käyttäjät huolimatta mahdollisista toimintarajoitteista voivat hyödyntää kirjaston palveluja. Kirjastopalveluiden saavutettavuutta tuetaan selko- ja isotekstisten kirjojen teemahyllyllä, kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Celia-kirjaston kanssa. Kirjasto välittää Celian palveluja asiakkaille, joiden on vaikea lukea tavallista kirjaa, ja opastaa palvelun käytössä.

Asiakkaiden opastaminen tiedonhallintataitoihin on yksi kirjaston ydintehtävistä. Opastusta järjestetään sekä henkilökohtaisena opastuksena että ryhmille. Lukemiskulttuuria edistetään vaihtuvien kirjanäyttelyin ja erilaisten luku- ja kirjallisuuspiirien avulla. Kouluille tarjotaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisia palveluja.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohteita ovat mm. Suomen maatalousmuseo Sarka, Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkitalaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen sekä näyttelytoiminta. Kulttuuripalvelut vastaavat Loimaan Taidetalon, Alpo Jaakolan patsaspuiston, kuivurigallerian ja Vesikosken myllyn toiminnasta sekä Heimolinnan juhlatilan vuokrauksesta. Lisäksi kulttuuripalvelujen vastuulla on toritoiminta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaisissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tuemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Painopisteinä ovat erityisliikunta, ikäihmiset, lapsiperheiden liikunta sekä liikuntaneuvonta. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta.

Uimahalli Vesihovi on "vauvasta vaariin" kuutena päivänä viikossa vesiliikuntapalveluja tuottava seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistyksen keidas. Vesihovin ja Hirvihovin kunto- ja voimailusalin markkinointiin ja asiakaslähtöiseen palvelujen kehittämiseen panostamalla pyritään kävijämäärän kasvamiseen.

Saviseudun kunnat järjestävät yhdessä eri vuodenaikoihin kohdistuvia "Saviseutu liikkuu" kampanjoita, joiden tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Neljän kunnan yhteisen Harjureitin kehitystyötä jatketaan ja markkinointia tehostetaan, jotta se palvelisi jatkossa yhä monipuolisemmin eri käyttäjäryhmiä ympärivuotisessa ulkoilukäytössä.

Nuorisopalveluiden tehtävänä tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestää itse toimintaa, tukee nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Sen toiminta on yhdistetty paikalliseen LAPE -ryhmään (lapsiperheiden kehittämisohjelma). Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilauskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto järjestää. Oppilaat oppivat musiikin ja tanssin tietoja ja taitoja. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkityksellistä sisältöä vapaa-ajaksi elämänlaatua parantamaan.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluvat musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa. Musiikkileikkikoulu on alle kouluikäisille tarkoitettua musiikillista valmennusta sekä lapsen kasvua tukevaa toimintaa.

Tanssilinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

Toimintaympäristön muutos

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Alastaron yläasteen oppilaiden siirto Puistokadun koululle syksyllä 2021 antaa päiväaikaan tilaa Alastaro-hallille, mutta ruuhkauttaa puolestaan liikuntahallin päiväkäyttöä entisestään.

Erialaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Huhtikuu 2022 osavuosisikatsaus

Koronatilanne:

Vapaa-aikapalvelut ovat toimineet alkuvuodesta alkaen joitakin rajoitustoimia lukuun ottamatta normaalisti. Myös aikuisten ryhmätoiminta käynnistyi tammikuussa. Maaliskuussa poistuivat viimeisetkin rajoitukset. Myös vapaa-aikapalveluissa on henkilöstön poissaoloilla ollut jonkin verran vaikutusta palvelujen järjestämiseen.

Työväenopistolla tammikuun sulkukeskeytti noin kolmasosan opetuksesta, muilta osin opetus pystyttiin toteuttamaan ennalta suunnitelluin poikkeusjärjestelyin. Toimintakausi lyheni tammikuun sulun takia, mutta sitä kompensoimaan suunniteltiin huhti- ja toukokuulle lyhytkursseja, joista 16 toteutui. Merkittävä osa loppukevään kursseista toteutettiin ilman kurssimaksua opintotietelirahoituksella paikkaamaan pandemian aiheuttamaa hyvinvointivajetta. Musiikkiopistolla sulkukoski vain aikuisopiskelijoiden mahdollisuutta osallistua ryhmäopetukseen; vaikutukset olivat vähäiset.

Ukrainan tilanne:

Työväenopisto käynnisti kaksi ukrainalaisille suunnattua kurssia: suomen kielen alkeiskurssi sekä Opitaan kotiseutua -kurssi. Kurssit toteutetaan osallistujille kurssimaksuttomina opintotietelirahoituksella.

Loimaan kaupunki on hakenut hankerahoitusta toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin: Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittämisavustus (haettu 14 265 €, myönnetty 13 500 €), etsivä nuorisotyö (haettu 45 000 €, myönnetty 45 000 €).

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän (musiikki) ja yleisen oppimäärän (kuvataide, teatteritaide) opetussuunnitelmat on päivitetty. Suunnitelmat tulevat käyttöön 1.8.2022.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2022	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 30.4.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.					
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatuutta	Uusien sähköinen asiointin palvelujen määrä.	Uuden sähköisen tilanhallintajärjestelmän hankinta ja käyttöönoton valmistelu. Opistojen oppilas-hallinto-ohjelman	Ohjelman hankinta ja käyttöönoton valmistelutoimenpiteet. Työtehtävien tehostaminen/asiakas-palvelun parantaminen.		Valmis-teilla

		tehokkaampi hyödyntäminen. Opistojen oppimisympäristöjen digitalisoiminen.	Opetuksen laadun parantaminen (ajanmukaistaminen, monipuolistaminen jne.).		
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.					
C1.1. Tuemme loimaalaisten hyvinvointia ennakoivasti	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset.	Mellilänjärven kehittämissuunnitelman jatkovalmistelu ja 1. vaiheen toteutus Kalikan kehittäminen (palvelemaan monipuolisesti kuntalaisia). Liikuntatilojen- ja -alueiden hoitosuunnitelman laatiminen yhteistyössä teknisen palvelualan kanssa.	Valmistuneet suunnitelmat. Suunnitellut toimenpiteet ja niiden toteuttaminen.	Alustavaa suunnittelutyötä tehty. Valmistelutyö aloitettu.	Toteutuu osittain
C1.2. Korostamme liikunnan merkitystä ja tuemme kaikenikäisten liikumista.	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot (TEA-pistemäärä), THL-sairastavuusindeksi, kouluterveyskyselyt.	Liikumisreseptin käyttöönotto yhteistyössä terveystalujen kanssa. Liikuntaneuvonnan kehittäminen. Työväenopiston ikäihmisille suunnatut liikunta- ja keuhonhuoltokurssit. Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseen ja aktiiviseen harrastamiseen kaupungissa on tarjolla liikuntapalvelujen ja vapaan sivistystyön tarjoamat monipuoliset matalan kynnyksen ryhmät.	Toteutuneet ryhmät/asiakasmäärä. Asiakaspalaute.	Valmistelutyö terveystaluuissa on käynnissä. Huhti- ja toukuussa työväenopisto on toteuttanut ylimääräisiä ikäihmisille ja erityisryhmille suunnattuja maksuttomia lyhytkursseja.	Toteutuu
C3. Loimaalla et ole yksin.					
C3.3. Kokeilemme rohkeasti uusia ja osallistavia toimintatapoja ja välineitä elämisen laadun sekä hyvinvoinnin parantamiseksi.	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot, asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset.	Kehitämme kotona asuvien mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen	Käyttäjämäärä (50-60). Käyttäjien testaukset ja kokemukset.	Toteutetaan digiä loimaalaisille -hankkeen yhteydessä (tällä hetkellä 5 tablettia, joissa valmiit liikuntaohjelmat, kiertävät ikäihmisillä, 10 käyttäjää). Syksyllä laajennetaan kirjasto- ja	Toteutuu

		monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.		kulttuuripalvelujen tarjontaan.	
--	--	--	--	---------------------------------	--

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Vapaa-aikapalveluiden päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa.

Työväenopiston hallinto on hankittu 1.8.2012 alkaen ostopalveluna Pöytyän kunnalta. Sopimus on irtisanottu ja 1.1.2021 alkaen musiikkiopistolle ja työväenopistolle valittiin yhteinen rehtori.

*Seuraavassa taulukossa on vuonna 2020 muutettu henkilöstön tilastointitapaa. Musiikinohjaaja on merkitty kokonaisuena vakanssina, mutta työpanos on edelleen 50 %. Lisäksi liikuntapalveluissa käytetään tilapäistyöntekijöitä ja nuorisopalveluissa nuorisotilojen ohjaajia suunnilleen vastaava määrä kuin edellisinä vuosina. Vapaa-aikapalvelujen toinen palvelusihteeri siirtyy hallinnollisesti elinvoimayksikköön, mutta työpanoksesta 50 % kohdentuu sivistyspalveluihin. Vuonna 2022 luvut ovat työpanoksen (htv) mukaan. Erityisesti muutokset näkyvät opistojen st. tuntiopettajien tilastoinnissa (aiemman tilastoinnin mukaan työväenopiston opettajien määrä vuonna 2022 olisi 72 ja musiikkiopiston 13).

Nuorisopalveluissa nuorisosihteerin virka on ollut täyttämättä 1.3.2022 alkaen ja se on tarkoitus täyttää 1.8.2022 alkaen. Huhtikuun alussa on aloittanut uusi nuoriso-ohjaaja (oppisopimuskoulutus). Lisäksi kohtaan nuoriso-ohjaaja on merkitty hankerahoituksella palkattu koulunuorisotyöntekijä.

Kulttuuripalveluissa on suunniteltu musiikinohjaajan puolipäiväisen vakanssin muuttamista kokopäiväiseksi kulttuurituottajan vakanssiksi syksystä 2022 alkaen. Tämä helpottaisi ainakin osin kulttuuripalveluiden resurssointia ja organisointia tilanteessa, jossa taidemuseon aukioloaikoja ja saavutettavuutta on lisätty vuoden 2022 alusta. Uudet aukioloajat ovat saaneet runsaasti myönteistä palautetta. Samoin järjestely tukee suunnitelmaa hakea museoiden valtionavun piiriin.

Liikuntapalvelujen henkilöstön vähäisyys on aiheuttanut maksullisten ryhmien peruutuksia ja jopa uimahallin osittaista sulkemista henkilöstön riittämättömyyden vuoksi. Henkilöstön riittämättömyys ja jatkuva "säättäminen" vaikuttaa myös henkilökunnan jaksamiseen.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2021	TA 2022	TOT 30.4.
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastovirkailija	8	9	8
Kulttuurisihteeri	1	1	1
Kulttuuriohjaaja	1	1	1
Musiikinohjaaja	1	0,5	0,5
Liikuntasihteeri	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	5	5
Kassa-/kahviotyöntekijä	2	2	2
Laitoshuoltaja	2	2	2
Laitosmies	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	*	0,5	0,2
Nuorisosihteeri	1	1	0
Nuoriso-ohjaaja	5	4	6
Nuorisotilan ohjaaja	*	0,3	0
Rehtori	1	1	1
Opettaja/työväenopisto	2	2	2
St. tuntiopettaja/työväenopisto	66	11	10
Opettaja/musiikkiopisto	5	5	5
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	11	5	5,1
Palvelusihteeri	1	1,5	1,5
Vapaa-aikapalvelut (yhteensä)	117	56,8	56,3

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Työväenopisto toimii seuraavissa pääasiallisesti kaupungin omistamissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Tärkeimmät opetuspisteet ovat kaupungintalo, Taidetalo, Mellilän entinen kirjasto, Lasipalatsi, Virtaan kylätalo, kaupungin liikuntahallit sekä viisi koulua eri puolilla kaupunkia. Ulkopuolisilta on vuokrattuna yksittäisiä tiloja, joista merkittävimmät ovat Tanssisali ja Vesikoski-talossa olevat tilat. Musiikkiopisto toimii kaupungintalolla ja musiikkiopiston kiinteistössä sekä ulkopuoliselta vuokratusta Tanssisalissa. Musiikkiopiston toimintaa on myös Kirkonkylän koululla sekä Punkalaitumella.</p> <p>Kirjastopalveluita tuotetaan pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoissa. Kaikki tilat ovat kaupungin omistamia ja rakennettu tai remontoitu kirjastoksi 1990-luvulla.</p> <p>Kulttuuripalveluilla ovat museotilat ja toimisto Loimaan Taidetalossa. Alpo Jaakolan pataspuisto ja kuivurigalleria ovat kesäkohteina avoinna kesäkuukausina (kesä-elokuu). Vesikosken mylly on avoinna yleisölle pääasiassa erilaisten tapahtumapäivien yhteydessä.</p>

	<p>Heimolinna palvelee ulkopuolisten vuokralaisten lisäksi mm. liikuntapaleluita ja opiston ryhmiä veloituksetta.</p> <p>Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluvat neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskuksen nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat, sekä tieto- ja neuvontapalvelut. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastaron nuorisotilaan on esteellinen pääsy, eikä tila ole toimiva nuorisotyöllisestä näkökulmasta. Työturvallisuudeltaan Alastaron nuorisotila on heikko. Tilassa on vain yksi uloskäynti ja kuuluvuudet kellarissa rajalliset. Kehittämistarpeet on todettu työpaikkaselvityksen ja palotarkastuksen yhteydessä ja ne tulee korjata työntekijöiden turvallisuuden ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Nuorisotyöntekijät työskentelevät pääsääntöisesti tiloilla yksin, mikä lisää työturvallisuusriskiä. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja.</p> <p>Loimaalla on laaja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen viraston ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi.</p> <p>Liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Kolme liigaseuraa ja laaja palloilulajien kokonaisuus vaatisivat lisää isojen liikuntatilojen käyttövuoroja edustusjoukkueiden ja nuorten laadukkaiden ja suunnitelmallisten harjoitusmahdollisuuksien turvaamiseksi. Lisätilojen suunnittelu tulee aloittaa viipymättä.</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 100 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalveluiden hankinta (noin 50 000 euroa/vuosi).</p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p> <p>Valtionosuudet ovat opistojen taloudessa merkittävät. <i>Musiikkiopiston valtionosuuden leikkaus on toistaiseksi pysähtynyt.</i> Toiminnan volyyymilla pyritään jatkossa turvaamaan valtionosuuden säilyminen. Kurssi- ja lukukausimaksut ovat samoin opistojen taloudessa merkitykselliset. Maksupolitiikassa huomioidaan toiminnan sosiaalinen ulottuvuus. Maksurakennetta selkiytetään ja tehdään asiakkaille nykyistä läpinäkyvämmäksi.</p> <p><i>Työväenopiston toteutuva tuntimäärä on koronatilanteen takia laskenut, mutta on edelleen valtionosuusrajan yläpuolella.</i></p>
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p><i>Muut olennaiset toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot</i></p>
Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta	<p>Strategiset riskit</p> <p>1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p> <p>Taloudelliset riskit</p> <p>1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetustoiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.</p>

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresursin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospöytävaivissa. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitospöytävaivien aikana hallinnassa. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus- /varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

Muut perustelutiedot

Arviointikohde	Mittari	TP 2021	TA 2022	Tot 2022
VAIKUTTAVUUS: Kirjastopalvelut	lainat/asukas	13,2	14,0	4,6
	käynnit	94 459	135 000	37 495
Kulttuuripalvelut	taidetalo/käyntikerrat	1 162	2 000	583
	patsaspuisto/käyntikerrat	3 705	4 000	0
Liikuntapalvelut	uimahalli / käyntikerrat	37 698	63 000	19 570
	erityisliikunnan ryhmiä -osallistujat -käyntikerrat	29 558 6 841	26 300 7 100	27 345 2 777
	muiden liikuntaryhmien käyntikerrat	ei arv.kohde	ei arv.kohde	ei arv.kohde
Nuorisopalvelut	avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	11 400	8 600	5 190
	leiritoiminta, leiripäivät	0	150	0
	seutukunnallinen toiminta, osallistujat	184	600	117
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa (koko hanke)	78 (92)	90 (110)	43 (53)
Työväenopisto	toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	5 012 (66,7 %)	7 100 (> 80 %)	3 173 (79 %)
	opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	2 358	4 200	1 174
	opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	1 540	2 100	995
	alle 16 v. opiskelijat	297	210	212
	toimipisteitä toiminta-alueella	37	35	28
Musiikkiopisto	opiskelijoiden määrä	275	265	277
	opetustunteja/ viikko ka	220	235	250
TALOUDELLISUUS: Kirjastopalvelut	käyttökustannukset /asukas	53,65	49,50	arv. tilinpäätöksessä
	käyttökustannukset /laina	4,10	3,50	arv. tilinpäätöksessä
Kulttuuripalvelut	käyttökustannukset /asukas	29,90	31,50	arv. tilinpäätöksessä
Liikuntapalvelut	käyttökustannukset /asukas	93,70	109,00	arv. tilinpäätöksessä
Nuorisopalvelut	käyttökustannukset /asukas	17,40	19,50	arv. tilinpäätöksessä
Työväenopisto	käyttökustannukset /asukas	29,80	27,00	arv. tilinpäätöksessä
	nettomenot / opetustunti €	93,20	59,00	arv. tilinpäätöksessä
Musiikkiopisto	nettomenot / opiskelija €	1 765	1 750	arv. tilinpäätöksessä

Vapaa-aikapalvelut (Ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 4/2021	TA2022	TOT 4/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	591 396	191 111	669 100	227 737	34,0	441 363	669 100
Toimintakulut	-2 899 926	-799 094	-3 109 432	-937 816	30,2	-2 171 616	-3 109 432
Toimintakate	-2 308 530	-607 983	-2 440 332	-710 079	29,1	-1 730 253	-2 440 332

Vapaa-aikapalveluissa toimintatuotot ja toimintakulut näyttäisivät tämänhetkisen tiedon perusteella toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 4/2021	TA2022	TOT 4/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	2 777 349	1 329 760	2 505 500	1 422 688	56,8	-1 082 812	2 605 500
Myyntituotot	1 363 469	384 979	1 241 700	316 360	25,5	-925 340	
Maksutuotot	901 671	303 727	850 000	300 067	35,3	-549 933	
Tuet ja avustukset	462 558	633 435	332 400	790 101	237,7	457 701	
Muut toimintatuotot	49 651	7 619	81 400	16 160	19,9	-65 240	
Toimintakulut	-23 614 915	-7 358 569	-23 351 089	-8 020 075	34,3	15 331 014	-24 371 089
Henkilöstökulut	-16 426 196	-5 066 037	-15 896 700	-5 399 832	34,0	10 496 868	-16 706 700
Palkat ja palkkiot	-13 241 211	-4 202 231	-12 775 800	-4 332 885	33,9	8 442 915	
Henkilösivukulut	-3 184 985	-863 806	-3 120 900	-1 066 947	34,2	2 053 953	
Palvelujen ostot	-5 167 669	-1 766 702	-5 266 839	-2 035 298	38,6	3 231 541	-5 546 839
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-703 771	-135 811	-715 300	-185 721	26,0	529 579	-715 300
Avustukset	-870 334	-229 524	-970 800	-230 537	23,7	740 263	-900 800
Muut toimintakulut	-446 945	-160 495	-501 450	-168 687	33,6	332 763	-501 450
Toimintakate	-20 837 566	-6 028 809	-20 845 589	-6 597 387	31,6	14 248 202	-21 765 589

Talousarvioon 2022 on perusteltua tehdä seuraavat määrärahamuutokset:

- toimintatuottojen lisääminen 100 000 euroa (50 000 € varhaiskasvatus ja 50 000 € perusopetus)
- toimintakulujen lisääminen 1 020 000 euroa (henkilöstökulut 810 000 €, joista varhaiskasvatukseen 270 000 € ja perusopetukseen 540 000 €; palvelujen ostot 280 000 € perusopetukseen; varhaiskasvatuksessa vähennetään avustuksia 70 000 € (kotihoidon tuki).